

Sygn. akt II Ca 862/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Urszula Wynimko (spr.)
Sędziowie:	SSO Bogdan Łaszkiwicz SSR del. Bożena Sztomber
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

z udziałem M. Ł.

o stwierdzenie zasiedzenia

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 7 maja 2013 r. sygn. akt II Ns 7519/11

postanawia:

I. oddalić apelację;

II. zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą w L., po ostatecznym sprecyzowaniu wniosku, wniosła o stwierdzenie, że poprzednik prawny Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1975 roku przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu polegającą na posadowieniu słupa energetycznego wraz z fragmentem odcinka linii napowietrznej w zakresie niezbędnym do eksploatacji wyżej wymienionego słupa i linii oraz usuwania awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji na nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym (...) położonej w miejscowości R., gmina Z., dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku księga wieczysta o numerze (...) w przebiegu wykreślonym przez biegłego geodetę M. M. w opinii z dnia 28 lutego 2013 roku, załącznik

numer 1 – stan sprzed modernizacji (k. 187-188). Ponadto, wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Uczestnik postępowania M. Ł. wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie kosztów postępowania.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku stwierdził, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1985 roku przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu polegającą na posadowieniu słupa energetycznego wraz z fragmentem odcinka linii napowietrznej (...) N. – B. i na prawie dostępu do tego słupa i do tej linii napowietrznej w zakresie niezbędnym do eksploatacji wyżej wymienionego słupa i linii oraz usuwania awarii, dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji na nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym (...) położonej w miejscowości R. gmina Z., dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku księga wieczysta o numerze (...) w przebiegu wykreślonym przez biegłego geodetę M. M. w opinii z dnia 28 lutego 2013 roku, załącznik numer 1 – stan sprzed modernizacji (k. 187-188), którą tą opinię uznał za integralną część niniejszego orzeczenia (punkt 1 postanowienia); wydatki w sprawie ustalił na kwotę 1 944,42 zł i uznał je za uiszczone przez wnioskodawcę do kwoty 1 250 zł (punkt 2 postanowienia); nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od (...) SA z siedzibą w L. kwotę 694,42 zł tytułem brakujących wydatków w sprawie (punkt 3 postanowienia); zasądził od M. Ł. na rzecz (...) SA z siedzibą w L. kwotę 480 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 4 postanowienia), a w pozostałym zakresie stwierdził, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania we własnym zakresie (punkt 5 postanowienia).

Z poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń wynikało, że nieruchomość oznaczona numerem geodezyjnym (...) położona w miejscowości R., gmina Z., dla której w Sądzie Rejonowym w Białymstoku IX Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...) stanowi własność M. Ł.. Na nieruchomości tej zostały wybudowane urządzenia energetyczne w postaci słupa energetycznego wraz z fragmentem odcinka linii napowietrznej (...). Sąd ustalił, że na mocy Zezwolenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w B. Nr (...) z dnia 7 marca 1960 roku udzielono Zakładom (...) zezwolenia na przeprowadzenie budowy linii elektroenergetycznej (...) napowietrznej przez nieruchomości osób prywatnych położone w trasie budowy w granicach powiatu (...) na odcinku 18,8 km przebiegającym, m. in. przez miejscowość R.. Urządzenia te zostały oddane do eksploatacji protokołem odbioru z dnia 4 listopada 1961 roku. Decyzją Nr (...) z dnia 20 marca 2008 roku zatwierdzono projekt budowlany i udzielono (...) Sp. z o.o. pozwolenia na rozbiórkę linii (...) SE N. – SE B. na odcinku od słupa nr 41 do granicy powiatu oraz pozwolenia na budowę nowej linii napowietrznej (...) na wskazanym odcinku, przy czym inwestycja ta objęła przedmiotową nieruchomość. Linia została przejęta do użytkowania i użytkowana jest do tej pory przez Zakład (...) w B.. Od momentu posadowienia słupa i linii energetycznej na działce uczestnika postępowania, wnioskodawczynie oraz jej poprzednicy prawni bez żadnych przeszkód dokonywali konserwacji słupa i całej linii, przeprowadzali przeglądy i naprawy. Sąd I instancji ustalił, że właściciel nie sprzeciwiał się powyższemu. W dalszej kolejności Sąd Rejonowy szczegółowo przedstawił sposób podmiotowego przekształcania poprzedników prawnych wnioskodawczynie poprzez przedsiębiorstwo państwowe aż do spółki akcyjnej. Jako poprzedników prawnych wnioskodawczynie wskazał: Zakład (...), Zakład (...) S.A. oraz (...) Sp. z o.o.

Mając następnie na uwadze twierdzenia uczestnika postępowania, że istniejąca na gruncie linia napowietrzna i słup nie biegną w tych samych granicach jak uprzednio, Sąd I instancji po dokonaniu oględzin miejscowych dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji M. M.. Biegły stwierdził, że środek słupa znajduje się na działce nr (...) w odległości 0,16 m od granicy działki nr (...). Słup energetyczny w zakresie A-B-C zajmuje powierzchnię 0,46m², a powierzchnia fundamentu wraz ze słupem w zakresie D-E-F wynosi 10,75m². Biegły wskazał, że beton podkładowy mieści się w rozpiętości skrajnych przewodów wskazanych na kartach 123 i 129. W ocenie biegłego, dostarczona dokumentacja wystarczała na jednoznaczne stwierdzenie miejsca usytuowania poprzedniego słupa przed modernizacją w stosunku do obecnego słupa. Uwzględniając wniesione przez wnioskodawczynie zarzuty do tej opinii Sąd Rejonowy dopuścił

dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji M. M. w celu sporządzenia projektu służebności przesyłu na nieruchomości objętej wnioskiem zgodnie ze stanem sprzed i po modernizacji. Biegły wskazał, że długość linii energetycznej przechodzącej przez działkę nr (...) wynosi 54,6 m, projekt służebności przesyłu sprzed modernizacji - rozstaw przewodów wynosił 5,75 m, a powierzchnia terenu zawartego między punktami A-B-C-D-A wynosiła 284m². Tym razem, zastrzeżenia do opinii zgłosił uczestnik postępowania, ale biegły podtrzymał swoją opinię w sprawie. Sąd I instancji podzielił ustalenia zawarte w złożonej opinii uznając, że biegły w sposób rzetelny, skrupulatny i szczegółowy dokonał badania dokumentacji i w sposób zgodny z prawem geodezyjnym wykreślił przebieg służebności linii i słupa na mapie sporządzając projekty przebiegu służebności przesyłu.

Kontynuując rozważania Sąd I instancji wskazał, że służebność przesyłu została uregulowana w art. 305¹ - 305² k.c. i polega na korzystaniu przez przedsiębiorcę państwowego w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem urządzeń na niej wzniesionych. Przywołując uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 roku (III CZP 89/08, Lex 458125) Sąd Rejonowy przyjął dopuszczalność nabycia w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa. Następnie, Sąd I instancji omówił istotę zasiedzenia służebności przywołując przepisy art. 292 k.c. i art. 352 k.c.

W okolicznościach sprawy Sąd Rejonowy uznał, że wykonywane przez wnioskodawczynię i jej poprzedników prawnych władztwo odpowiadało zakresowi służebności gruntowej przesyłu, ponieważ polegało na wzniesieniu na gruncie trwałych i widocznych urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz na korzystaniu z nich w tym celu oraz w celu konserwacji i naprawy, co stanowiło przedmiot działalności przedsiębiorstwa. Było to zatem posiadanie, które mogło doprowadzić do zasiedzenia, co potwierdzały zeznania K. W. i J. I. – pracowników wnioskodawczyni, z których wynikało, że właściciele przedmiotowej nieruchomości nie sprzeciwiali się pracom wykonywanym przez pracowników wnioskodawczyni. Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania K. Ł. wskazując, że jako osoba bliska uczestnikowi postępowania miał on interes w rozstrzygnięciu sprawy na jego korzyść. Fakt posadowienia urządzeń na działce nr (...), ich trwałość i widoczność był poza sporem. Poprzednicy prawni wnioskodawczyni przekazali jej własność urządzeń na zasadzie przekształceń dokonywanych na podstawie wówczas obowiązujących przepisów w ramach sukcesji uniwersalnej. Przechodząc do oceny ostatniej przesłanki zasiedzenia Sąd I instancji wskazał na upływ czasu zwracając uwagę, że zgodnie z art. 172 k.c. wymagany do zasiedzenia okres wiąże się z kwalifikacją posiadania według dobrej lub złej wiary posiadacza. Sąd Rejonowy podkreślił, że z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynikało, że bieg zasiedzenia rozpoczął się z dniem 4 listopada 1961 roku, w tej bowiem dacie oddano linię do eksploatacji, a poprzednik prawny wnioskodawczyni zmanifestował posiadanie. Sąd zaznaczył, że w dacie 4 listopada 1961 roku kwestię zasiedzenia służebności regulował dekret z dnia 11 października 1946 roku Prawo rzeczowe, a zgodnie z jego art. 50 § 2 posiadacz samoistny w złej wierze nabywał nieruchomość, jeśli posiadał ją przez lat trzydzieści. Zgodnie z art. XLI ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku przepisów wprowadzających kodeks cywilny do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego stosuje się od tej chwili przepisy tego kodeksu; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Jeżeli termin zasiedzenia według kodeksu jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie; jeżeli jednak zasiedzenie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Zgodnie z art. I tej ustawy Kodeks cywilny wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1965 roku. Art. 172 k.c. w pierwotnym brzmieniu przewidywał 20 letni termin nabycia nieruchomości przez posiadacza w złej wierze. Zgodnie z art. 9 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny z dnia 28 lipca 1990 roku do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Przy czym, jak wskazał w postanowieniu z dnia 2 września 1993 roku Sąd Najwyższy (II CRN 89/93) do przypadków zasiedzenia, które nastąpiło przed wejściem w życie ustawy nowelizującej (1 X 1990 roku) będą miały zastosowanie 10-letnie i 20-letnie okresy posiadania przewidziane w art. 172 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą. Art. 172 k.c. przewiduje z kolei 30 letni termin zasiedzenia dla posiadacza w złej wierze.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji uznał, że wnioskodawczyni nie wykazała, aby posiadanie jej poprzedników prawnych cechował przymiot dobrej wiary, wobec czego należało przyjąć 20 letni okres zasiedzenia. Sąd zauważył, że w dniu 4 listopada 1961 roku z urzędzeń przesyłowych wzniesionych na przedmiotowej działce korzystało przedsiębiorstwo przesyłowe pod nazwą Zakład (...), które nie mogło nabyć służebności gruntowej przez zasiedzenie we własnym imieniu, ponieważ korzystało ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym na rzecz Skarbu Państwa zgodnie z zasadą jednolitej własności państwowej. Korzystanie przez przedsiębiorstwo państwowe z nieruchomości w sposób odpowiadający treści służebności gruntowej prowadzące do zasiedzenia służebności gruntowej przed dniem 1 lutego 1989 roku stanowiło podstawę do nabycia tej służebności przez Skarb Państwa. Sąd stwierdził więc, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie służebności gruntowe opisane w punkcie 1 sentencji postanowienia z dniem 1 stycznia 1985 roku.

Wydatki w sprawie Sąd I instancji ustalił na łączną kwotę 1 944,42 zł, uznając że w brakującym zakresie powinna pokryć je wnioskodawczyni. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 7 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Pozostałe koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie zainteresowani powinni zdaniem Sądu ponieść we własnym zakresie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik postępowania, który zaskarżył je w całości. Orzeczeniu zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym:

art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe ich zastosowanie przejawiające się brakiem wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz ustaleniem faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w sytuacji braku podstaw do przyjęcia ich za ustalone poprzez:

- stwierdzenie, że Skarb Państwa nabył z dniem 1 stycznia 1985 roku przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu, w sposób wskazany w punkcie 1 w/w postanowienia Sądu;

- nie wzięcie pod uwagę dokumentu złożonego do akt sprawy przez uczestnika postępowania, a mianowicie decyzji nr (...) Starosty Powiatowego w B. z dnia 20 marca 2008 roku zawierającego pozwolenie udzielone poprzednikowi prawnemu wnioskodawczyni na rozbiórkę i budowę nowej linii napowietrznej, a nie jej modernizację, na co błędnie powołuje się Sąd w uzasadnieniu postanowienia;

art. 278 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji /w tym co do nowego stanowiska słupowego/ w sytuacji, gdy nie była ona kompletna i nie odpowiadała na podstawowe pytania, tj. w jakim miejscu na gruncie i czy w ogóle na nieruchomości uczestnika postępowania posadowione było stanowisko słupowe – stan sprzed modernizacji, a jeśli tak, to jaką jej powierzchnię ono zajmowało;

II. naruszenie prawa materialnego, w tym:

art. 172 k.c. w zw. z art. 292 k.c., art. 305⁴ k.c., art. 336 k.c. i art. 352 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, co skutkowało w praktyce uznaniem, że Skarb Państwa nabył służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu na gruncie uczestnika postępowania przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1985 roku mimo nie spełnienia ku temu wymaganych przesłanek, co w praktyce powoduje, iż na chwilę obecną stwierdzony przez Sąd w postanowieniu uprzedni stan posiadania przedsiębiorstwa państwowego Zakładu (...)/sprzed tzw. modernizacji/ jest odmienny

od aktualnie istniejącego obciążenia nieruchomości uczestnika postępowania, a stan ten trwa jedynie od około lat 5;

w zw. z art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż wnioskodawczyni udowodniła, że Skarb Państwa posiadał za pośrednictwem jej poprzedników prawnych służebność gruntową w zakresie wskazanym w punkcie 1 zaskarżonego postanowienia.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez oddalenie wniosku o zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu; ewentualnie o uchylene orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia Sądu Rejonowego uznając je za własne. Znajdują one bowiem oparcie w zebranych materiale dowodowym, nie stoją w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego ani logiką. Z tego względu pozostają pod ochroną zasady swobodnej oceny dowodów. Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanych mu w apelacji naruszeń i dokonał prawidłowej wykładni prawa materialnego, a zaskarżone rozstrzygnięcie odpowiada prawu. W tej sytuacji, wywody apelacji stanowią jedynie bezzasadną polemikę z trafnymi wnioskami dowodowymi.

Na aprobatę zasługuje pogląd Sądu Rejonowego, że z dniem 1 stycznia 1985 roku Skarb Państwa nabył przedmiotową służebność przesyłu. Z niewadliwych ustaleń Sądu I instancji wynika, że Skarb Państwa objął w posiadanie przedmiotową nieruchomość z dniem 4 listopada 1961 roku, kiedy to oddano linię napowietrzną (...) N. – B. - której fragmenty posadowione są na nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym (...) stanowiącej własność skarżącego - do eksploatacji. Słusznie ten Sąd przyjął, że od tej właśnie daty poprzednik prawny wnioskodawczyni zmanifestował posiadanie służebności. Oceny tej nie mogą zmienić podniesione w apelacji okoliczności związane z decyzją nr (...) wydaną w dniu 20 marca 2008 roku przez Starostwo Powiatowe w B., z której uczestnik postępowania wywodzi, że w tej dacie zbudowano nową linię napowietrzną (...), która nie jest tożsama z poprzednią, zajmując znacznie większą powierzchnię. Forsowane przez apelującego stanowisko opiera się wyłącznie na jego przywiązaniu do sformułowań użytych w tym dokumencie, a mianowicie „pozwolenia na rozbiórkę obejmującego rozbiórkę linii (...) SE N. – SE B. /.../ oraz pozwolenia na budowę obejmującego budowę nowej linii napowietrznej (...) na tym odcinku /.../” (k. 84). Niemniej jednak, jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy, w okolicznościach sprawy oznacza to jedynie modernizację uprzednio istniejącej linii napowietrznej, a nie wytyczanie zupełnie nowego jej przebiegu. Jednoznacznie wyjaśnił to świadek K. W. – wieloletni pracownik wnioskodawczyni, który zeznał, że „w latach 2008-2011 nastąpiła modernizacja sieci polegająca na wymianie słupa przewodu izolatorów” (k. 106). N. i przewody zostały zatem posadowione w granicach starej linii. Ten stan rzeczy potwierdzają również niewadliwe wnioski biegłego sądowego z zakresu geodezji M. M.. Ten zarzut apelacji uczestnika postępowania musiał zatem upaść. Chybione są również zarzuty, które koncentrują się na kwestionowaniu kompletności opinii sporządzonej przez biegłego geodetę. Skarżący wytyka bowiem, że biegły nie odpowiedział na pytanie, w jakim miejscu na gruncie i czy w ogóle na nieruchomości uczestnika postępowania posadowione było stanowisko słupowe. Takie stanowisko ma jednak wybiórczy charakter, ponieważ zupełnie pomija, że biegły wyjaśnił, iż obecny słup został wybudowany w przybliżeniu na miejscu poprzedniego. W ocenie biegłego, mimo że na podstawie dostępnej dokumentacji nie można było poczynić jednoznacznych ustaleń w tym zakresie, to ewentualne przesunięcie o zaledwie 5-10 cm nie ma w sprawie najmniejszego znaczenia. W tym miejscu stanowczego podkreślenia wymaga, że biegły M. M. jest biegłym sądowym z zakresu geodezji, a jego fachowość i kompetencje nie budzą najmniejszych wątpliwości. Sąd Rejonowy w pełni podzielił przedmiotową opinię biegłego. W świetle tego, że opinia ta jest sporządzona w sposób rzetelny, fachowy i wyczerpujący, Sąd Okręgowy aprobuje ten pogląd uznając, że złożona opinia nie budzi wątpliwości, co do poprawności wywiedzionych w niej wniosków.

W przedstawionych okolicznościach należało więc przywołać postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2011 roku, w sprawie V CSK 502/10, w którym wyraził pogląd, że „posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu” (vide: Lex 1096048). Skarb Państwa może być zatem uznany za posiadacza tych urządzeń oraz nieruchomości, na których się one znajdują, w zakresie odpowiadającym służebności przesyłowej. Wobec powyższego, bieg terminu zasiedzenia służebności rozpoczął się, jak słusznie zauważył Sąd I instancji, z dniem 4 listopada 1961 roku, skoro poprzednik prawny wnioskodawcy przedsiębiorca przesyłowy uzyskał uprawnienie do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu, przy czym poza sporem było, że jego posiadanie miało charakter posiadania w złej wierze. Jednocześnie, Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia rozważania w przedmiocie przepisów, jakie miały zastosowanie w sprawie dla ustalenia terminu zasiedzenia. Wobec niewadliwości dokonanej przez ten Sąd wykładni, nie ma potrzeby jej powielania. Poprzestać należy wyłącznie na stwierdzeniu, że Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie przedmiotową służebność przesyłu z dniem 1 stycznia 1985 roku. W tej bowiem dacie z urządzeń przesyłowych wzniesionych na nieruchomości wskazanej we wniosku korzystało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...) w B.. Nie mogło ono jednak nabyć służebności gruntowej przez zasiedzenie we własnym imieniu, ponieważ korzystało ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym na rzecz Skarbu Państwa. Za taką oceną przemawia treść obowiązującego wówczas art. 128 k.c. ustanawiającego zasadę tzw. jednolitej własności państwowej oraz orzecznictwo ukształtowane na gruncie tego przepisu. I tak, zgodnie z dominującym stanowiskiem własność państwowa do dnia 1 lutego 1989 roku mogła przysługiwać wyłącznie Skarbowi Państwa. Dopiero zmiana kodeksu cywilnego dokonana ustawą z dnia 31 stycznia 1989 roku (Dz. U. z 1989 r., Nr 3, poz. 11) znosząca zasadę jednolitej własności państwowej, otworzyła dla państwowych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw państwowych, możliwość nabywania dla siebie własności nieruchomości i innych praw rzeczowych. W konsekwencji korzystanie przez przedsiębiorstwo państwowe z nieruchomości w sposób odpowiadający treści służebności gruntowej, prowadzące do zasiedzenia służebności gruntowej przed dniem 1 lutego 1989 r., stanowiło podstawę do nabycia tej służebności przez Skarb Państwa (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 roku, III CZP 70/09, Lex 522990).

Zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie budzi również kwestionowany przez skarżącego sposób rozłożenia przez Sąd Rejonowy między zainteresowanymi ciężaru obowiązku dowodowego. Wbrew przekonaniu uczestnika postępowania, Sąd I instancji prawidłowo zastosował w sprawie przepis art. 6 k.c. i nie może być mowy o tym, że w nieuprawniony sposób został on obciążony ciężarem dowodu w sprawie. Skoro bowiem strona wnioskująca zaproponowała Sądowi konkretne dowody potwierdzające jej stanowisko w sprawie, to wobec negującej je postawy uczestnika postępowania powinien on zaoferować dowody przeciwne, czemu zdaniem Sądu Odwoławczego nie sprostał. Wprawdzie, na jego wniosek dopuszczono dowód z zeznań świadka K. Ł., ale dla rozstrzygnięcia istoty sprawy nie mają one znaczenia, ponieważ nie podważają poczynionych wyżej ustaleń. Jednocześnie, wbrew twierdzeniom skarżącego słuszne są ustalenia Sądu I instancji poczynione w oparciu o zeznania świadków K. W. i J. I., iż wnioskodawca, jak również jego poprzednicy prawni bez przeszkód wykonywali wszelkie czynności i prace odpowiadające treści służebności przesyłu.

Nie znajdując zatem żadnych podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił ją.

O kosztach zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 7 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., Nr 490).